

MÉS INFORMACIÓ

<https://www.lafinestrادigital.com/2007/12/17/el-silenci-dels-arbres-deduard-marquez/>

Ajuntament d'Alpicat
Regidoria de Cultura

 BIBLIOTECA | ALPICAT
SANT BARTOMEU

Plaça Països Catalans, 1
ALPICAT
Tel. 973 73 77 28

Whatsapp 606 127 833

A/e:

biblioteca@alpicat.cat

Web:

<http://www.alpicat.cat/biblioteca>

Catàleg Col·lectiu:

<http://argus.biblioteques.gencat.cat>

HORARI

De dilluns a divendres de 8:30 a 20:30
Bústia exterior de retorn de préstec

El proper dia que ens trobarem serà:
27 de febrer de 2020

RECORDEU:

ens reunim tots els darrers dijous de mes

Lloc: Biblioteca Hora: 21:15 Coordinador: Andreu Loncà

Eduard Márquez

EL SILENCI DELS ARBRES

Eduard Márquez, voluntat d'estil

Eduard Márquez (Barcelona, 1960) és autor de llibres de poesia, reculls de contes i novel·les per a nens i adults.

Una primera dedicació a la poesia (*La travesia innecesaria*, 1991 i *Antes de la nieve*, 1994, ambdues obres en castellà) ha marcat la particular forma de l'autor d'entendre la literatura: una poètica del "menys és més". Una prosa aparentment senzilla, sòbria i de frases contundents caracteritza un estil el·líptic, sintètic i carregat de densitat lírica, en què s'ha eliminat tot el que no és necessari per arribar a la concisió extrema. L'objectiu d'Eduard Márquez és narrar amb els mínims elements possibles: assolir una llengua transparent i nítida en què no sobri res. Una conseqüència d'aquest compromís estilístic per l'austeritat és l'obsessió per la paraula justa, l'expressió precisa i la depuració lèxica. A això s'afegeix la preocupació per la musicalitat i l'eufonia del text en prosa que cerca eliminar repeticions i cacofonies. El resultat de tot aquest treball rigorós de l'autor sobre la llengua, molt semblant al del poeta, és una estilització del llenguatge narratiu que l'apropa al llenguatge poètic i que fa possible que les seves novel·les es puguin llegir com un poema. Aquest compromís formal s'estén també als engranatges narratius. L'autor dissenya amb precisió d'enginyer estructures narratives d'una eficàcia aclaparadora que respecta escrupolosament, però que després fa invisibles al lector, que només gaudeix del flux d'un text que sembla brollar espontàniament. El mètode de treball que hi ha darrera de tot plegat és molt exigent: rigor, minuciositat, perfeccionisme, lentitud, acurat disseny dels artefactes narratius, corregir tant com sigui necessari. Una forma de fer que quadra perfectament amb l'ètica de l'autor, que respecta l'ofici, valora la feina regular del dia a dia i defensa que els lectors es mereixen un treball honest. No és estrany que el temps mitjà de redacció de les seves novel·les sigui de tres anys i que cap d'elles superi les 150 pàgines. La voluntat d'estil és clara tant en els dos primers reculls de contes com en les tres novel·les per a adults que ha publicat fins ara, però també és present en les nou novel·les escrites per a nens. Tot això fa que les narracions d'Eduard Márquez exigeixin del lector una atenció constant i sostinguda, que no permet posar el pilot automàtic. Són obres molt intenses i que poden i demanen ser llegides d'una tacada.

Club de Lectura - Biblioteca Sant Bartomeu

Eduard Márquez
El silenci dels arbres

Empuries Narrativa

A la segona novel·la d'Eduard Márquez, *El silenci dels arbres* (2003, finalista del Premi Llibreter 2004), el violinista Andreas Hymer torna després d'uns quants anys a la seva ciutat, ara assetjada per la guerra, per fer un concert enmig de la barbàrie. Allà retroba l'Ernest Bolsi, que havia estat el luthier de la seva mare, també concertista, i l'Amela Jensen, una pianista i antiga amant que va abandonar perseguint l'èxit. L'Ernest Bolsi fa visites guiades en un museu de música, que la guerra ha deixat completament buit, només per poder explicar històries als visitants que desafien els trets i les bombes a la recerca de consol i esperança en els seus relats. L'Amela Jensen sobreviu en una cadira de rodes, aïllada en el seu pis i ofegada pels records. Sota els obusos i la metralla d'una ciutat contemporània en runes -que l'autor mai identifica per refermar la dimensió al·legòrica-, l'Andreas Hymer recupera el passat que havia deixat enrera: la història de la mare, que de petit el va abandonar per dedicar-se en cos i ànima a la música, i la desconeguda existència d'un fill amb l'Amela Jensen que ja no podrà conèixer.

Els horrors quotidians de la ciutat sota l'artilleria enemiga, sense aigua, menjar ni electricitat, i la fragilitat de la vida sotmesa a qualsevol cantonada a l'atzar dels francotiradors són l'altre protagonista de la novel·la. Corprenen el lector amb un conjunt de cartes dels habitants de la ciutat que, com el cor d'una tragèdia grega, interrompen el fil de la història per dibuixar-nos a través de les seves vivències un retrat coral de la vida en una ciutat assetjada.

La novel·la és una relectura contemporània del descens d'Orfeu a l'infern, una paràbola sobre com, enmig de la guerra i de l'horror, l'ésser humà troba refugi en la bellesa. El poder de la música i la capacitat de fabular i imaginar móns alleugen els afanys de la supervivència. Les històries de l'Andreas Hymer i de la seva mare ens parlen també del preu afectiu que imposa la dedicació absoluta a una passió vital. Les cartes dels habitants de la ciutat, com a teló de fons del relat, ens recorden què senzill és aprendre l'art de perdre, què fàcil és assumir la desposseïció quan demà pots estar mort.

L'estructura de la novel·la alterna el relat principal amb els textos de les cartes i amaga fins al final el vincle que els uneix. Com ja havia fet a *Cinc nits de febrer*, l'autor, fidel al seu compromís estilístic, continua narrant en tercera persona i en rigorós present, que, en aquesta ocasió fins i tot, s'amplia als salts en el temps i als freqüents *flash-backs* dels protagonistes. Malgrat la dificultat d'aquest repte, l'articulació amb el relat principal és reeixida i s'aconsegueix un corprenedor efecte de proximitat dels records.

L'obra com un tot orgànic

L'obra literària d'Eduard Márquez constitueix un tot orgànic. La producció de poemes, novel·les per a adults i relats per a nens creix, com un ésser viu, per crear un univers personal i inconfusible. Encara que ho faci amb històries, personatges i gèneres diferents i adreçant-se a públics diversos, tot contribueix a construir un món coherent i ple de ressonàncies temàtiques i estilístiques.

Una inquietud bàsica vertebrada tota la producció de l'autor: la pregunta sobre la identitat. Qui som? Com omplim les nostres existències? Per què fem això i no allò altre? Com, més enllà d'un amuntegament d'accions i episodis vitals desllorats, intentem donar sentit a les nostres vides? La intuïció de l'autor és que som el que ens expliquem a nosaltres mateixos que som. "Tard o d'hora totes les persones s'inventen una història que creuen que és la seva vida. O tota una sèrie d'històries", diu Genzmer a *Punt de fuga*, el relat que obre *L'eloqüència del francotirador*. Si el que dóna sentit a la nostra existència és l'explicació que nosaltres mateixos ens donem, llavors adquireixen vital importància la forma com construïm aquest relat i l'eina que utilitzem per fer-ho, la memòria, l'altra obsessió declarada de l'autor.

Quan el relat fracassa, els personatges es veuen abocats a irracionals aventures a la recerca d'una identitat, com succeeix a *Zugzwang* i a *L'eloqüència del francotirador*. Només quan es recupera el passat, com fan els protagonistes de *Cinc nits de febrer*, *El silenci dels arbres* o *La decisió de Brandes*, el relat es completa i tot pren sentit. També en els llibres per a nens -on, per exemple, un ésser fantàstic es pot convertir en allò que triï, un cavaller està tip de ser immortal, un nen negocia amb la seva imatge al mirall o una nena enveja els somnis dels seus companys- retrobem les inquietuds recurrents de l'autor.

Si una de les funcions de la literatura és fer que ens interroguem sobre la nostra existència, que participem amb l'autor d'aquesta recerca i que, en el millor dels casos, puguem compartir amb ell alguna petita i útil troballa, aleshores el que fa Eduard Márquez és, sens dubte, literatura amb majúscules. Té quelcom a dir-nos i una manera especial de fer-ho.

Copyright text © 2007 Javier Cisneros

<https://lletra.uoc.edu>